

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 20 Σεπτεμβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Μέλος και Εισηγήτρια, Σωτηρία Σταματοπούλου Αναπληρωματικό Μέλος, λόγω κωλύματος του τακτικού Μέλους.

Για να εξετάσει την από 14.07.2023 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1070/14.07.2023 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «Α... ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ι.Κ.Ε.» και τον διακριτικό τίτλο «Α... Ι.Κ.Ε.» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ..., επί της οδού ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του Δήμου ... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της εταιρίας με την επωνυμία «R... Ι.Κ.Ε.» και το διακριτικό τίτλο «R...» (εφεξής η «πρώτη παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στην ..., επί της οδού ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Κατά του οικονομικού φορέα Κ. Γ. του Μ.(εφεξής ο «δεύτερος παρεμβαίνων»), με διεύθυνση στην ..., επί της οδού ..., αρ. ..., που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της υπ' αρ. .../2023 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής, κατά το μέρος που παρέλειψε να απορρίψει όλες τις προσφορές, εκτός της ίδιας.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 2.333,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»)

2. Επειδή, η προσβαλλόμενη εκδόθηκε στο πλαίσιο της υπ' αρ. πρωτ. .../10.05.2023 Διακήρυξης ανοικτής διαδικασίας μέσω ΕΣΗΔΗΣ για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου «Ηλεκτρολογικές – μηχανολογικές εγκαταστάσεις στο λιμάνι του ... και στα αλιευτικά καταφύγια ..., ..., ... και ειδικότερα προμήθεια και εγκατάσταση ιστών φωτισμού και φωτιστικών σωμάτων» εκτιμώμενης αξίας 466.488,38 Ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%) και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής. Η ως άνω διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 10.05.2023, έλαβε ΑΔΑΜ ..., και στο ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό α/α ....

3. Επειδή, ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

4. Επειδή, η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε προς τους ενδιαφερόμενους μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την 04.07.2023, η δε προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπροθέσμως στις 14.07.2023, με κοινοποίηση αυτής ομοίως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017. Μετ' εννόμου συμφέροντος η προσφεύγουσα, που κατετάγη πέμπτη στη σειρά μειοδοσίας, βάλλει κατά της αποδοχής των προσφορών των οικονομικών φορέων που προηγούνται αυτής στη σειρά μειοδοσίας.

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

5. Επειδή, στις 17.07.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς όλους τους συμμετέχοντες, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 1687/2023 τελική Πράξη του Προέδρου του 3ου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης.

7. Επειδή, στις 19.07.2023 η πρώτη παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση με κοινοποίηση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς, καθώς η προσφορά της έγινε αποδεκτή, κατετάγη δε δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας, κατά της αποδοχής της προσφοράς της οποίας στρέφεται η προσφεύγουσα.

8. Επειδή, στις 27.07.2023 ο δεύτερος παρεμβαίνων άσκησε παρέμβαση με κοινοποίηση αυτής, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς, καθώς η προσφορά του έγινε αποδεκτή, κατετάγη δε πρώτος στη σειρά μειοδοσίας, κατά της αποδοχής της προσφοράς του οποίου στρέφεται η προσφεύγουσα.

9. Επειδή, στις 28.07.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, τις υπ' αρ. πρωτ. .../28.07.2023 απόψεις της.

10. Επειδή, στις 02.08.2023 η προσφεύγουσα κοινοποίησε εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς το υπόμνημά της.

11. Επειδή, με την προσβαλλόμενη αποφασίστηκε η έγκριση του υπ' αρ. πρωτ. .../16.06.2023 πρακτικού 1 της επιτροπής του επίμαχου διαγωνισμού και η αποστολή στον δεύτερο παρεμβαίνοντα που κατέθεσε τη χαμηλότερη προσφορά (με μέση έκπτωση 51,03%), πρόσκληση τεκμηρίωσης της οικονομικής του προσφοράς, αιτιολόγηση για την τιμή και το κόστος που κατατέθηκε στον διαγωνισμό και κρίνεται ασυνήθιστα χαμηλή.

12. Επειδή, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκώλου πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

13. Επειδή, στο άρ. 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73, περί λόγων αποκλεισμού, και 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής, τα οποία έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 75, περί κριτηρίων επιλογής, 76, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου και 77, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και γ) τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και τα κριτήρια που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 84, περί περιορισμού του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων που καλούνται να συμμετάσχουν στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης....». Σύμφωνα με το άρ. 91 «Λόγοι απόρριψης προσφορών» του Ν. 4412/2016 «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102....». Στο άρ 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Κατά τη

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης.». Στο άρ. 9 «Συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «Η αναθέτουσα αρχή τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης, μέσω της λειτουργικότητας « Επικοινωνία» του υποσυστήματος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογία και για τυχόν ελλείψεις δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα.». Σύμφωνα με το άρ. 22.Β. «Καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας» της Διακήρυξης «Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, απαιτείται οι οικονομικοί φορείς 1ης τάξης και άνω για έργα κατηγορίας Ηλεκτρομηχανολογικών, όπως

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

περιγράφονται στις διατάξεις του άρθρου 100 του Ν. 3669/2008 να είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο που τηρείται στο κράτος εγκατάστασής τους. Ειδικά οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019 ή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημόσιων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.), από την έναρξη ισχύος του τελευταίου ή στα Μητρώα Περιφερειακών Ενοτήτων, ανά περίπτωση, στην κατηγορία/-ιες έργου του άρθρου 21 της παρούσας. Οι προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του παραρτήματος ΧΙ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.». Στο άρ. 22.Γ. «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» ορίζεται πως «...Ειδικά οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008, όπως ισχύει....». Στο άρ. 22.Δ. «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «Κάθε δυνητικός ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις: Περιλαμβάνει στη στελέχωση τουλάχιστον έναν τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας. Εναλλακτικά, μπορεί να αντικατασταθεί ο ένας τεχνικός Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας με δύο τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας, και ο ένας εκ των δύο τεχνικών Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας με δύο τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Α΄ βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης.». Στο άρ. 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής της Διακήρυξης ορίζεται ότι «23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: ... β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας.... Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ. ...Τέλος, επισημαίνεται ότι οι προσφέροντες δηλώνουν το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ, Ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις». 23.2. Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα) Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται: α) κατά την υποβολή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, ...».

14. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει πως, ως προς τους λόγους της προσφυγής που αφορούν στην μη προαπόδειξη πλήρωσης του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Β της Διακήρυξης (περί καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας & εγγραφής στην κατηγορία των Η/Μ έργων του Μ.Ε.ΕΠ.), θεωρεί τους λόγους αβάσιμους, αφού στο πεδίο «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» και συγκεκριμένα στο εδάφιο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις» του ΕΕΕΣ, οι διαγωνιζόμενοι ορθώς έχουν συμπληρώσει τον αριθμό καθώς και την τάξη του πτυχίου τους ΜΕΕΠ, καταδεικνύοντας έτσι την προαπόδειξη της καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας & εγγραφής στην κατηγορία των Η/Μ έργων του Μ.Ε.ΕΠ. Ως προς τους λόγους που αφορούν στην μη προαπόδειξη πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 22.Γ της Διακήρυξης (περί Ανεκτέλεστου Υπολοίπου Εργολαβικών Συμβάσεων), θεωρεί αυτούς αβάσιμους, αφού, ως προς το κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, η απαίτηση που πρέπει να καλύπτουν οι προσφέροντες τίθεται με το άρθρο 22.Γ. της Διακήρυξης, ενώ τα αποδεικτικά έγγραφα για την πλήρωση αυτού αναφέρονται στο άρθρο 23.5, δηλαδή με την προσφορά τους οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το ΕΕΕΣ, όπου δηλώνουν ότι πληρούν το ανωτέρω κριτήριο επιλογής, ενώ τα αποδεικτικά έγγραφα θα

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

ζητηθούν ως δικαιολογητικά κατακύρωσης, μόνο από τον προσωρινό ανάδοχο που θα επιλεγεί. Η προκαταρκτική απόδειξη για την προϋπόθεση συμμετοχής στον διαγωνισμό γίνεται μέσω του ΕΕΕΣ, στο οποίο οι προσφέροντες καλούνται να δηλώσουν ότι πληρούν το κρίσιμο κριτήριο και με μόνη τη δήλωση αυτή, πραγματοποιείται η προκαταρκτική απόδειξη των προϋποθέσεων χρηματοοικονομικής επάρκειας. Σχετικά με τους λόγους που αφορούν στην μη προαπόδειξη πλήρωσης του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Δ της διακήρυξης περί στελέχωσης ΜΕΚ του εργοληπτικού πτυχίου”, θεωρεί αυτούς αβάσιμους, διότι η διακήρυξη απαιτεί να στελεχώνεται το εργοληπτικό πτυχίο τουλάχιστον από 1 ΜΕΚ Γ' βαθμίδας ή 2 ΜΕΚ Β' βαθμίδας, ή 1 ΜΕΚ Β' βαθμίδας και 2 ΜΕΚ Α' βαθμίδας. Προϋπόθεση που υπερκαλύπτεται αφού το πτυχίο 2ης τάξης Η/Μ απαιτεί τουλάχιστον 1 ΜΕΚ Δ' βαθμίδας ή 2 ΜΕΚ Γ' βαθμίδας ή 1 ΜΕΚ Γ' βαθμίδας και 2 ΜΕΚ Β' βαθμίδας, άρα, σαφώς υπερκαλύπτεται η απαίτηση του άρθρου 22.Δ της Διακήρυξης «...κάθε οικονομικός φορέας πρέπει να στελεχώνει το εργοληπτικό του πτυχίο με τουλάχιστον 1 τεχνικό ΜΕΚ Γ ή 2 τεχνικούς ΜΕΚ Β ή 1 τεχνικό ΜΕΚ Β και 2 τεχνικούς ΜΕΚ Α στην κατηγορία των Η/Μ έργων». Σχετικά δε με τους λόγους που αφορούν στην εσφαλμένη απάντηση περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο οικονομικών φορέων”, θεωρεί αυτούς αβάσιμους, καθώς, οι οικονομικοί φορείς στο μέρος ΙΙ ενότητα Α του ΕΕΕΣ δήλωσαν ότι δεν είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων φορέων και επίσης δηλώνουν στο μέρος VI ότι είναι σε θέση να προσκομίσουν τα λοιπά αποδεικτικά έγγραφα που προβλέπει η διακήρυξη, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η ασφαλιστική ενημερότητα, άρα θεωρεί ότι η μη ενεργοποίηση του πεδίου περί βεβαίωσης πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων δεν είναι αποτελεί λόγο αποκλεισμού, καθώς προκύπτει από την συμπλήρωση των υπόλοιπων πεδίων του ΕΕΕΣ. Περαιτέρω, υποστηρίζει ότι ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι «...ο οικονομικός φορέας όφειλε να διαμορφώσει μόνος του το ΕΕΕΣ ώστε να προαποδείξει την πλήρωση του σχετικού κριτηρίου επιλογής» είναι αβάσιμος, αφού πρόθεση της Αναθέτουσας Αρχής ήταν να είναι το ΕΕΕΣ σε όσο το δυνατόν απλούστερη μορφή, ώστε ο οικονομικός φορέας να παράσχει πληροφορίες μόνον για τα σχετικά κριτήρια επιλογής που έχουν προσδιοριστεί

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα στη σχετική διακήρυξη, ή στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης που αναφέρονται στην διακήρυξη.

15. Επειδή, με το υπόμνημά της η προσφεύγουσα επί των ανωτέρω απόψεων της Αναθέτουσας Αρχής, ειδικότερα ως προς τον ισχυρισμό της ότι η απαίτηση του άρθρου 22.Β της διακήρυξης καλύπτεται από την απάντηση που έχει δοθεί στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις» το οποίο προαποδεικνύει τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ της διακήρυξης, αναφέρει ότι απαντήσεις που δε δόθηκαν σε συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ δε δύναται να συναχθούν από απαντήσεις σε έτερα πεδία αυτού και πως οι οικονομικοί φορείς είχαν την υποχρέωση να δώσουν σαφείς απαντήσεις για έκαστο εκ των κριτηρίων επιλογής, διαμορφώνοντας ως όφειλαν από μόνοι τους το ΕΕΕΣ, μέσω του σχετικού ηλεκτρονικού συνδέσμου, προκειμένου να προαποδείξουν με σαφή τρόπο την πλήρωση όλων των κριτηρίων επιλογής. Περαιτέρω, παραθέτει νομολογία περί του ότι η γενική απάντηση περί μη υπέρβασης του ανεκτέλεστου ορίου δεν επαρκεί και δεν επιδέχεται συμπλήρωσης κατ' άρθρο 102 του Ν.4412/2016. Ακόμη, ισχυρίζεται ότι δεν αντικρούει και επομένως (σιωπηρά) αποδέχεται τον ισχυρισμό της ότι οι οικονομικοί φορείς δεν προαπέδειξαν ότι διαθέτουν τον απαιτούμενο κύκλο εργασιών ύψους 150.000 €, περαιτέρω, ως προς τον ισχυρισμό της αναθέτουσας ότι η απαιτούμενη στελέχωση τεχνικών ΜΕΚ του εκάστοτε ΜΕΕΠ καλύπτεται από το ίδιο το ΜΕΕΠ, υποστηρίζει ότι οι οικονομικοί φορείς δεν έχουν θέσει εις γνώση της Αναθέτουσας Αρχής ποιοί τεχνικοί ποιάς βαθμίδας είναι το αρμόδιο τεχνικό προσωπικό για την εκτέλεση του έργου. Ακόμη, ως προς τον ισχυρισμό της αναθέτουσας ότι οι οικονομικοί φορείς δήλωσαν ότι δεν είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημο κατάλογο, ο ισχυρισμός αυτός είναι αναληθής καθώς ο δεύτερος παρεμβαίνων απάντησε θετικά «ΝΑΙ», παρόλο που δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου και πως, όπως έχει κριθεί, άλλο το ερώτημα αν έχει ο οικονομικός φορέας ανεκπλήρωτες φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις και άλλο το ερώτημα αν αναλαμβάνει την υποχρέωση να προσκομίσει φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα και πως ο οικονομικός φορέας δεν δύναται να συμπληρώσει την έλλειψη αυτή κατ' άρθρο 102 του

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

N.4412/2016 καθώς θα πρέπει να υποβληθεί νέο ΕΕΕΣ για την δημιουργία του απαιτούμενου κρίσιμου ερωτήματος, γεγονός που άγει σε ουσιώδη τροποποίηση της υποβληθείσας από μέρους του προσφοράς. Περαιτέρω, αναφέρει πως ο ισχυρισμός της Αναθέτουσας Αρχής ότι διαμόρφωσε το ΕΕΕΣ σε όσο το δυνατόν απλούστερη μορφή, ώστε οι οικονομικοί φορείς να παράσχουν πληροφορίες μόνο για τα σχετικά κριτήρια επιλογής που έχουν προσδιοριστεί στη διακήρυξη, ο ισχυρισμός είναι εξ' ορισμού απορριπτός, καθώς η ίδια στην οικεία διακήρυξη, εκτός των κριτηρίων της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, έθεσε και κριτήρια εγγραφής σε επαγγελματικό μητρώο αλλά και κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας.

16. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά του δεύτερου παρεμβαίνοντος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως δεν προαπέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Β της Διακήρυξης περί καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας & εγγραφής στην κατηγορία των Η/Μ έργων του Μ.Ε.ΕΠ.. Ειδικότερα, αναφέρει πως, σύμφωνα με το άρ. 22.Β της διακήρυξης κάθε συμμετέχων οικονομικός φορέας για να συμμετέχει στο διαγωνισμό, οφείλει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.), στην κατηγορία έργου του άρθρου 21 της Διακήρυξης, ήτοι στην κατηγορία των Η/Μ έργων, εντούτοις, η Αναθέτουσα Αρχή δεν δημιούργησε το σχετικό πεδίο του μέρους IV των κριτηρίων επιλογής Α: Καταλληλότητα – Εγγραφή στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο. Ωστόσο, αναφέρει ότι το ΕΕΕΣ της είναι ενδεικτικό και όχι υποχρεωτικό και ως επιμελής και ευλόγως ενημερωμένος, ο οικονομικός φορέας όφειλε να διαμορφώσει μόνος του το ΕΕΕΣ ώστε να προαποδείξει την πλήρωση του σχετικού κριτηρίου επιλογής, ότι κρίσιμο είναι το αν ήταν σε θέση ο οικονομικός φορέας να καταλάβει την σχετική απαίτηση της διακήρυξης και πως μπορούσε, σε περίπτωση αμφιβολίας να απευθύνει στην αναθέτουσα αίτημα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών, γεγονός που δεν έπραξε, καθώς και ότι απάντηση που δε δόθηκε σε συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ δε δύναται να συναχθεί από απαντήσεις που δόθηκαν σε έτερα πεδία αυτού και καθιστά την προσφορά του οικονομικού φορέα απορριπτέα άνευ ετέρου.

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

17. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά του δεύτερου παρεμβαίνοντος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως δεν προαπέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Δ της διακήρυξης περί στελέχωσης ΜΕΚ του εργοληπτικού πτυχίου. Ειδικότερα, αναφέρει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 22.Δ της διακήρυξης, κάθε οικονομικός φορέας πρέπει να στελεχώνει το εργοληπτικό του πτυχίο με τουλάχιστον 1 τεχνικό ΜΕΚ Γ ή 2 τεχνικούς ΜΕΚ Β ή 1 τεχνικό ΜΕΚ Β και 2 τεχνικούς ΜΕΚ Α στην κατηγορία των Η/Μ έργων και πως η Αναθέτουσα Αρχή δεν δημιούργησε το σχετικό πεδίο του μέρους IV των κριτηρίων επιλογής Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα – Τεχνικό προσωπικό ή τεχνικές υπηρεσίες για την εκτέλεση του έργου, επαναλαμβάνοντας τα προεκτεθέντα ως προς τον πρώτο λόγο που αφορά στην προσφορά του δεύτερου παρεμβαίνοντος, υποστηρίζοντας ότι δεν έχει προαποδειχθεί με ποιόν τρόπο, ποιούς τεχνικούς και τί βαθμίδας καλύπτεται το σχετικό κριτήριο επιλογής της διακήρυξης (1 ΜΕΚ Γ, 2 ΜΕΚ Β, 1 ΜΕΚ Β & 2 ΜΕΚ Α).

18. Επειδή, ο δεύτερος παρεμβαίνων, επί των πρώτου και τρίτου λόγων της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορούν στην προσφορά του, παραθέτει το άρ. 2 της Διακήρυξης, καθώς και την υπ' αρ. 6 υποσημείωση αυτής, αναφέρει δε ότι η Αναθέτουσα Αρχή, ως προς τα κριτήρια επιλογής του Μέρους IV, συμπεριέλαβε στο ΕΕΕΣ που ζήτησε να συμπληρωθεί μονάχα την ενότητα Β περί οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και δη μόνο ως προς το ερώτημα περί «άλλες οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις», παραθέτει, επιπλέον, σκέψεις της υπ' αρ. Α376/2022 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, καθώς και σκέψεις που περιλαμβάνονται και σε άλλες δικαστικές αποφάσεις. Ακόμη, αναφέρεται στην υπ' αρ. 23 κατευθυντήρια Οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ και πως, το γεγονός ότι η ίδια η Αναθέτουσα Αρχή επιλέγει να θέσει μεταξύ των τευχών του Διαγωνισμού συγκεκριμένο Παράρτημα – Πρότυπο ΕΕΕΣ προς συμπλήρωση από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς οδηγεί στο συμπέρασμα ότι απαιτεί υποχρεωτικά από τους προσφέροντες να χρησιμοποιήσουν αποκλειστικά το συγκεκριμένο πρότυπο ΕΕΕΣ και πως η Αναθέτουσα Αρχή παρέχει η ίδια τα έγγραφα της σύμβασης (μεταξύ αυτών και το πρότυπο ΕΕΕΣ) με σκοπό να

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

περιγράψει και να προσδιορίσει στοιχεία της σύμβασης ή της διαδικασίας ανάθεσης. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως ενδεχόμενη παραδοχή ότι το ΕΕΕΣ που αναρτήθηκε στην αρχική σελίδα του διαγωνισμού συνιστά απλά υπόδειγμα μη δεσμευτικό, θα συνεπαγόταν ότι το σύνολο και των λοιπών τευχών που αναρτήθηκαν στην αρχική σελίδα του διαγωνισμού αποτελούν απλά υποδείγματα χωρίς δεσμευτικό περιεχόμενο, αναφέρει δε ότι η υπ' αρ. 6 υποσημείωση δεν ορίζει ότι το ΕΕΕΣ που θα έπρεπε να συμπληρωθεί είναι αυτό βάσει του διαδικτυακού τόπου του ESPD και πως με αποκλειστική ευθύνη της Αναθέτουσας Αρχής δεν διαμορφώθηκε το πρότυπο ΕΕΕΣ του διαγωνισμού σε πλήρη αρμονία με τις επιμέρους προβλέψεις της Διακήρυξης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ερμηνευθεί εις βάρος των οικονομικών φορέων. Ακολούθως, ισχυρίζεται πως δεν υπήρχε αναγκαιότητα προς υποβολή πρόσθετης, διευκρινιστικής Υπεύθυνης Δήλωσης εκ μέρους του, καθώς, από τη Διακήρυξη, η εν λόγω υπεύθυνη δήλωση δεν τίθεται επί ποινή απόρριψης της προσφοράς, παραθέτει, δε, σκέψεις της υπ' αρ. Σ1010/2023 απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ. Ακολούθως, αναφέρει πως, σε άλλο σημείο του ΕΕΕΣ του, και δη στο Μέρος IV υπό στοιχείο Β' ρητώς δήλωσε ότι: «Πληρώ τις προϋποθέσεις που τίθενται στο άρθρο 22.Γ της Διακήρυξης του έργου. ΑΡ.ΜΕΕΠ ... 2ΗΣ ΤΑΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ.», παρείχε, δηλαδή, με σαφήνεια την πληροφορία ότι είναι εγγεγραμμένος στη 2η Τάξη του ΜΕΕΠ (με αριθμό εγγραφής ...) στην κατηγορία Ηλεκτρομηχανολογικά. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι, στην αδόκητη περίπτωση που ήθελε γίνει δεκτή η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας ως προς την ελλιπή εκ μέρους του διαμόρφωση του ΕΕΕΣ, υφίσταται εν προκειμένω η δυνατότητα άρσης της πλημμέλειας μέσω της διαδικασίας του άρ. 102 Ν. 4412/2016 περί παροχής διευκρινίσεων.

19. Επειδή, επί του τρίτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά του δεύτερου παρεμβαίνοντος, λεκτέα τα εξής: Σύμφωνα με το άρ. 22.Δ της Διακήρυξης, που αφορά στην απαιτούμενη τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, προβλέπεται ότι οι οικονομικοί φορείς πρέπει να περιλαμβάνουν στη στελέχωσή τους τουλάχιστον έναν τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας, εναλλακτικά,

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

μπορεί να αντικατασταθεί ο ένας τεχνικός Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας με δύο τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας, και ο ένας εκ των δύο τεχνικών Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας με δύο τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Α΄ βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας. Περαιτέρω, στη Διακήρυξη, ειδικότερα στο άρ. 23.1 αυτής, προβλέπεται ότι, προς προκαταρκτική απόδειξη πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό να υποβάλουν, κατά την υποβολή των προσφορών, ηλεκτρονικά συμπληρωμένο το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 79 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986 (Α΄ 75). Εντούτοις, στο αναρτηθέν από την Αναθέτουσα Αρχή υπόδειγμα ΕΕΕΣ δεν περιλαμβανόταν, μεταξύ άλλων, το πεδίο «Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» στο Μέρος IV «Κριτήρια επιλογής» αυτού. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το υποβληθέν στο φάκελο της προσφοράς του δεύτερου παρεμβαίνοντος ΕΕΕΣ, αυτό υπεβλήθη σύμφωνα με το αναρτηθέν υπόδειγμα της Αναθέτουσας Αρχής, ήτοι χωρίς το ανωτέρω πεδίο. Δοθέντος ότι ρητά και μονοσήμαντα στην Διακήρυξη περιελήφθη η παραπάνω απαίτηση περί της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, ο δεύτερος παρεμβαίνων όφειλε, κατά ρητή απαίτηση του άρ. 23.1 της Διακήρυξης, για την προαπόδειξη της πλήρωσης αυτής, να συμπληρώσει σχετικώς το οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ. . Παρόλο που, κατά τα ανωτέρω, η παραπάνω ενότητα δεν συμπεριελήφθη στο υποβληθέν από την Αναθέτουσα Αρχή υπόδειγμα ΕΕΕΣ, ο ευλόγως ενημερωμένος και κανονικά επιμελής συμμετέχων (Απόφαση ΔΕΕ της 12ης Μαρτίου 2015, C-538/13 (eVigiloLtd) σκ. 54-55, πρβλ. Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως, Eleanor Sharpston της 2ης Σεπτεμβρίου 2018, Υπόθεση C375/17 (StanleyInt. BettingLtd) σκ. 71) ήταν σε θέση να κατανοήσει τους οικείους τεθέντες όρους της Διακήρυξης και να συμπληρώσει το οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ για την προαπόδειξη του επίμαχου κριτηρίου. Δηλαδή, παρόλο που στο υποβληθέν από την Αναθέτουσα Αρχή ΕΕΕΣ δεν υπήρχε η παραπάνω ενότητα που αφορά στην αντίστοιχη απαίτηση, εντούτοις, εφόσον το ίδιο το ΕΕΕΣ έχει χαρακτήρα δυναμικό, ήτοι δύναται ευχερώς να τροποποιηθεί από τους συμμετέχοντες, καθώς παρέχεται σε επεξεργάσιμη μορφή, τούτο δε αναφέρεται και στην υποσημείωση υπ΄ αρ. 6 της Διακήρυξης όπου

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι «Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016 για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Έγγραφο Προμήθειας (L 3) και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.», ο συνετός και επιμελής συμμετέχων ηδύνατο να προβεί αυτοβούλως σε προσθήκη μνείας περί της προαπόδειξης της εν λόγω απαίτησης. Επιπλέον, και σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν ο συγκεκριμένος όρος της Διακήρυξης εξακολουθούσε να δημιουργεί αμφιβολίες στον δεύτερο παρεμβαίνοντα, θα ηδύνατο όπως προβεί, πέραν των ανωτέρω, σε διευκρινιστικό επ' αυτού ερώτημα, που ουδόλως προκύπτει ότι τέθηκε. Ακόμη, η ως άνω έλλειψη δεν δύναται να θεραπευθεί με κλήση του παραπάνω, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς του, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων. Κατά συνέπεια, όφειλε, κατά ρητή απαίτηση του άρ. 23.1 της Διακήρυξης, για την προαπόδειξη της πλήρωσης αυτής, να συμπληρώσει σχετικώς το οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ, γενομένου δεκτού του τρίτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η δε εξέταση του πρώτου λόγου παρέλκει ως αλυσιτελής, καθώς παρέχει αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς του (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

20. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο που αφορά στην προσφορά του δεύτερου παρεμβαίνοντος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως δεν προαπέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Γ της Διακήρυξης περί Ανεκτέλεστου Υπολοίπου Εργολαβικών Συμβάσεων. Ειδικότερα, αναφέρει πως στο ΕΕΕΣ του στο σχετικό πεδίο «Άλλες οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις» δηλώνει «Πληρώ τις προϋποθέσεις που τίθενται στο άρθρο 22.Γ της Διακήρυξης του έργου. ΑΡ. ΜΕΕΠ ... 2ΗΣ ΤΑΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ. Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των εργολαβικών μου συμβάσεων δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του Ν.3669/2008, όπως ισχύει», ωστόσο, υποστηρίζει πως, κατά πάγια νομολογία έχει κριθεί η μη δήλωση από μέρους του οικονομικού φορέα ακριβούς ποσού ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων στο συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ, σύμφωνα και με το ρητό όρο του άρθρου 23.1 της διακήρυξης, καθιστά την προσφορά απορριπτέα άνευ ετέρου καθώς δεν είναι αντικειμενικώς εξακριβώσιμο ποιο όριο ποιότητας τάξης ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων δεν υπερβαίνει. Περαιτέρω, αναφέρει πως κρίσιμο είναι το αν ήταν σε θέση ο οικονομικός φορέας να καταλάβει την σχετική απαίτηση της διακήρυξης και πως ο όρος είχε τεθεί χωρίς αμφισημία σε αυτήν, ήταν ρητός και απολύτως κατανοητός και σε κάθε περίπτωση ο οικονομικός φορέας μπορούσε σε περίπτωση αμφιβολίας να απευθύνει στην αναθέτουσα αίτημα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών, γεγονός που δεν έπραξε. Ο δεύτερος παρεμβαίνων επί του λόγου αυτού υποστηρίζει πως, από τις στην παρέμβασή του παρατιθέμενες διατάξεις, προκύπτει ότι, ως προς το κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, η απαίτηση που πρέπει να καλύπτουν οι προσφέροντες, ώστε να πληρούν το εν λόγω κριτήριο ποιοτικής επιλογής, τίθεται με το άρθρο 22.Γ. της Διακήρυξης, ενώ τα αποδεικτικά έγγραφα για την πλήρωση αυτού αναφέρονται στο άρθρο 23.5 και πως, εκ της δήλωσής του στο Μέρος IV σημείο Β του ΕΕΕΣ προκύπτει εναργώς ότι απάντησε στο κρίσιμο ερώτημα του ΕΕΕΣ με σαφήνεια και πληρότητα, δηλώνοντας το κρίσιμο δεδομένο πως δεν διαθέτει ανεκτέλεστο υπόλοιπο που να ξεπερνά τα επιτρεπτά όρια και πως ουδόλως είχε υποχρέωση να δηλώσει επ' ακριβώς το ύψος του ανεκτελέστου αυτού υπολοίπου των εργολαβικών της συμβάσεων. Περαιτέρω, αναφέρει πως, σε παρόμοια με το υπό κρίση ζήτημα υπόθεση, η ΑΕΠΠ έχει δεχθεί την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον προσφέροντα να συμπληρώσει την προσφορά του και δη στην περίπτωση που δεν περιέλαβε ρητώς στο ΕΕΕΣ αναφορά περί του ακριβούς ανεκτέλεστου υπολοίπου των δημοσίων έργων που έχει αναλάβει, υποστηρίζει δε ότι και εν προκειμένω η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει, κατ' εφαρμογή του άρ. 102 Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, να την καλέσει, όπως συμπληρώσει με σχετική υπεύθυνη δήλωσή της στο ΕΕΕΣ. Η προσφεύγουσα με το υπόμνημά

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

της υποστηρίζει πως η δήλωση του δεύτερου παρεμβαίνοντος ότι «4. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ενεργώς ότι η επιχειρησή μας απάντησε στο κρίσιμο ερώτημα του ΕΕΕΣ με σαφήνεια και πληρότητα, δηλώνοντας το κρίσιμο δεδομένο πως δεν διαθέτει ανεκτέλεστο υπόλοιπο που να ξεπερνά τα επιτρεπτά όρια. Ουδόλως όμως είχε υποχρέωση να δηλώσει επ' ακριβώς το ύψος του ανεκτέλεστου αυτού υπολοίπου των εργολαβικών της συμβάσεων» αντιτίθεται απόλυτα στην ρητή απαίτηση του άρθρου 23.1 της διακήρυξης περί αναγραφής του ακριβούς ποσού του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών συμβάσεων του οικονομικού φορέα στο αποκλειστικό πεδίο του ΕΕΕΣ Μέρος IV – Ενότητα Β – Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και πως δεν δύναται να συμπληρώσει την έλλειψη αυτή κατ' άρ. 102 του Ν.4412/2016 καθώς η συμπλήρωση του ανεκτέλεστου στο κρίσιμο πεδίο γίνεται στην πραγματικότητα μόνο με την υποβολή νέου ΕΕΕΣ από μέρους του, γεγονός που άγει σε ουσιώδη τροποποίηση της υποβληθείσας προσφοράς του.

21. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου που αφορά στην προσφορά του δεύτερου παρεμβαίνοντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 22.Γ της Διακήρυξης, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρ. 20 παρ. 4 του Ν. 3669/2008, όπως ισχύει. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το υποβληθέν από τον δεύτερο παρεμβαίνοντα ΕΕΕΣ, στο πεδίο «Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» του Μέρους IV «Κριτήρια επιλογής» δήλωσε ότι «*Πληρώ τις προϋποθέσεις που τίθενται στο άρθρο 22.Γ της Διακήρυξης του έργου . ΑΡ.ΜΕΕΠ ... 2ΗΣ ΤΑΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ . Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των εργολαβικών μου συμβάσεων δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008, όπως ισχύει.*» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΕΕΕΣ 05.06.2023_signed.pdf», σελ. 11/12). Ωστόσο, κατά ρητή απαίτηση του άρ. 23.1 της Διακήρυξης, προβλέπεται ότι «οι

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

προσφέροντες δηλώνουν το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ, Ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις».», δήλωση στην οποία ο δεύτερος παρεμβαίνων δεν προέβη. Ουδόλως, δε, αρκεί η γενική και αόριστη δήλωση περί μη υπέρβασης των ανωτάτων επιτρεπτών ορίων, όπως αβάσιμα ο δεύτερος παρεμβαίνων υποστηρίζει, αλλά, ρητά και μονοσήμαντα προβλέπεται ότι δηλώνεται το εν λόγω ποσό στο παραπάνω Μέρος του ΕΕΕΣ. Συνεπώς, λόγω της μη συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης συνέτρεχε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 79, παρ. 1 και 91 παρ. 1 περ. α και β του Ν. 4412/2016 και τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης, ερμηνευόμενων ενόψει και της αρχής της τυπικότητας και των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας που διέπουν την διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, αυτοτελής λόγος απόρριψης της προσφοράς του δεύτερου παρεμβαίνοντος, μη δυνάμενος να ιαθεί, δυνάμει του άρ. 102 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει, καθόσον η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων κατά τις προαναφερόμενες διατάξεις δεν επιτρέπεται να θεραπεύει την παράλειψη υποβολής πληροφοριών των οποίων η υποβολή επιβάλλεται από την Διακήρυξη, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να τηρεί αυστηρά τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (ΔΕφΘεσσαλονίκης Α341/2023, σκ. 11, βλ. ΣτΕ 2647, 1553/2022). Επομένως, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε όπως, κατά δέσμια αρμοδιότητα, να απορρίψει την προσφορά του δεύτερου παρεμβαίνοντος και για τον λόγο αυτό, γενομένου δεκτού ως βάσιμου του σχετικού λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής.

22. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο που αφορά στην προσφορά του δεύτερου παρεμβαίνοντος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως ο δεύτερος παρεμβαίνων απάντησε εσφαλμένα περί της εγγραφής σε επίσημο κατάλογο οικονομικών φορέων.

23. Επειδή, ενόψει της αποδοχής των δεύτερου και τρίτου λόγων της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορούν στην προσφορά του δεύτερου παρεμβαίνοντος που παρέχουν αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς του, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση του τετάρτου λόγου

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

που αφορά στην προσφορά του (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

24. Επειδή, με τον τρίτο λόγο που αφορά στην προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως δεν προαπέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Δ της διακήρυξης περί στελέχωσης ΜΕΚ του εργοληπτικού πτυχίου. Ειδικότερα, αναφέρει ότι ο οικονομικός φορέας όφειλε να διαμορφώσει μόνος του το ΕΕΕΣ ώστε να προαποδείξει την πλήρωση του σχετικού κριτηρίου επιλογής και πως δεν έχει προαποδειχθεί με ποιούς τεχνικούς και τί βαθμίδας καλύπτεται το σχετικό κριτήριο επιλογής της διακήρυξης. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως έχει υποβάλει με την προσφορά του και το ΜΕΕΠ του, αλλά αυτό δεν έχει οποιαδήποτε αποδεικτική ισχύ καθώς παραβιάζεται η αρχή της τυπικότητας, καθώς η απάντηση έπρεπε να δοθεί στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα – Τεχνικό προσωπικό ή τεχνικές υπηρεσίες για την εκτέλεση του έργου», απάντηση που δεν δόθηκε σε συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ, δεν δύναται να συναχθεί από απαντήσεις που δόθηκαν σε έτερα πεδία αυτού και καθιστά την προσφορά του οικονομικού φορέα απορριπτέα άνευ ετέρου, η συνοδευτική δήλωση, άρα, και με πολύ μεγάλη επιείκεια και ελαστικότητα και το ΜΕΕΠ (αν κριθεί ότι ορθώς υποβλήθηκε) θα μπορούσαν να καταστούν προαποδεικτικά στοιχεία μόνο στην περίπτωση που καταρχάς είχαν δοθεί οι σχετικές πληροφορίες στο αντίστοιχο πεδίο του ΕΕΕΣ, επομένως, εν προκειμένω, δύναται να διευκρινίσουν αποκλειστικά απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ της διακήρυξης, καθώς μόνο στο αντίστοιχο πεδίο του ΕΕΕΣ (Άλλες οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις) έχουν δηλωθεί (έστω και ελλιπέστατες) πληροφορίες για το αντίστοιχο κριτήριο επιλογής και σε καμία περίπτωση να διευκρινίσουν τα κριτήρια επιλογής των άρθρων 22.Β και 22.Δ της διακήρυξης και, ακόμα και αν κριθεί αποδεκτό το ΜΕΕΠ, σε αυτό να μην αναγράφεται η στελέχωσή του ΜΕΚ, αλλά δεν αναγράφονται σε αυτό οι βαθμίδες εγγραφής του κάθε στελέχους στην κατηγορία των Η/Μ έργων, με

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

αποτέλεσμα να μην είναι αντικειμενικώς εξακριβώσιμο με ποίον τρόπο (1 ΜΕΚ Γ, 2 ΜΕΚ Β, 1 ΜΕΚ Β και 2 ΜΕΚ Α) πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής. Επί του λόγου αυτού η πρώτη παρεμβαίνουσα υποστηρίζει πως, από τη βεβαίωση της εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ, η οποία βρίσκεται σε ισχύ κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του Ν. 5014/2023 (Α' 14), και η οποία δηλώθηκε στο ΕΕΕΣ και προσκομίστηκε ως αποδεικτικό δήλωσης, σαφώς προκύπτει η τάξη εγγραφής της (Ηλεκτρομηχανολογικά 2η Τάξης) και πως, για να γίνει αποδεκτή η εγγραφή της στην εν λόγω τάξη του Μ.Ε.ΕΠ, σαφώς το εργοληπτικό πτυχίο αποδείχθηκε ότι στελεχώνεται από τα ελάχιστα απαιτούμενα πτυχία για τη 2η τάξη Η/Μ, ήτοι «...περιλαμβάνει στη στελέχωση ανά κατηγορία τουλάχιστον έναν τεχνικό Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας. Εναλλακτικά μπορεί να αντικατασταθεί ο ένας τεχνικός Μ.Ε.Κ. Δ' βαθμίδας με δύο τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας και ο ένας εκ των δύο τεχνικών Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας με δύο τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας.», σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100 Ν. 3669/2008 και στο άρθρο 107 Ν. 4199/2013, άρα, σαφώς υπερκαλύπτεται η απαίτηση του άρθρου 22.Δ της Διακήρυξης «...κάθε οικονομικός φορέας πρέπει να στελεχώνει το εργοληπτικό του πτυχίο με τουλάχιστον 1 τεχνικό ΜΕΚ Γ ή 2 τεχνικούς ΜΕΚ Β ή 1 τεχνικό ΜΕΚ Β και 2 τεχνικούς ΜΕΚ Α στην κατηγορία των Η/Μ έργων». Η προσφεύγουσα με το υπόμνημά της υποστηρίζει πως στην προδικαστική προσφυγή της αναφέρεται στο ότι δεν προαποδεικνύει με ποίον τρόπο καλύπτει την κρίσιμη απαίτηση, ήτοι αν την καλύπτει με 1 ΜΕΚ Γ στα Η/Μ ή με 2 ΜΕΚ Β στα Η/Μ ή με 1 ΜΕΚ Β και 2 ΜΕΚ Α ή με οποιοδήποτε άλλον τρόπο, δεν έχει θέσει, δηλαδή, εις γνώση της Αναθέτουσας Αρχής ποιοί τεχνικοί ποιός βαθμίδας είναι το αρμόδιο τεχνικό προσωπικό για τη εκτέλεση του έργου.

25. Επειδή, επί του τρίτου λόγου που αφορά στην προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με το άρ. 22.Δ της Διακήρυξης, που αφορά στην απαιτούμενη τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, προβλέπεται ότι οι οικονομικοί φορείς πρέπει να περιλαμβάνουν στη στελέχωσή τους τουλάχιστον έναν τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας, εναλλακτικά, μπορεί να αντικατασταθεί ο ένας τεχνικός Μ.Ε.Κ. Γ' βαθμίδας με δύο τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β' βαθμίδας, και ο ένας εκ των δύο τεχνικών Μ.Ε.Κ. Β'

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

βαθμίδας με δύο τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Α΄ βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας. Περαιτέρω, στη Διακήρυξη, ειδικότερα στο άρ. 23.1 αυτής, προβλέπεται ότι, προς προκαταρκτική απόδειξη πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό να υποβάλουν, κατά την υποβολή των προσφορών, ηλεκτρονικά συμπληρωμένο το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 79 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986 (Α΄ 75). Εντούτοις, στο αναρτηθέν από την Αναθέτουσα Αρχή υπόδειγμα ΕΕΕΣ δεν περιλαμβανόταν, μεταξύ άλλων, το πεδίο «Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» στο Μέρος IV «Κριτήρια επιλογής» αυτού. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το υποβληθέν στο φάκελο της προσφοράς της πρώτης παρεμβαίνουσας ΕΕΕΣ, αυτό υπεβλήθη σύμφωνα με το αναρτηθέν υπόδειγμα της Αναθέτουσας Αρχής, στο δε πεδίο Β «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» του Μέρους IV «Κριτήρια επιλογής» δήλωσε *«ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ Μ.Ε.ΕΠ. ΣΤΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α2 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΚΑΙ 2Η ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ (ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΕΤΑΙ ΒΕΒΑΙΩΣΗ). ΤΟ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟ ΔΕΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΑ ΕΠΙΤΡΕΠΤΑ ΟΡΙΑ (ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΕΤΑΙ ΥΔ)»* (βλ. αρχείο με τίτλο «espd-response-v2(1).pdf», σελ. 11/12). Επιπλέον, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου της προσφοράς της, προσκόμισε την υπ' αρ. πρωτ. ...βεβαίωση περί εγγραφής της στο ΜΕΕΠ (βλ. αρχείο με τίτλο «ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΜΕΕΠ_28.06.2022.pdf»). Στο δε πεδίο «5. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ» αυτού αναφέρονται τα ονόματα τριών μηχανικών, χωρίς, εντούτοις, να γίνεται οιαδήποτε αναφορά ως προς τις βαθμίδες ΜΕΚ αυτών. Εν προκειμένω, δοθέντος ότι ρητά και μονοσήμαντα στην Διακήρυξη περιελήφθη η παραπάνω απαίτηση περί της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, η πρώτη παρεμβαίνουσα όφειλε, κατά ρητή απαίτηση του άρ. 23.1 της Διακήρυξης, για την προαπόδειξη της πλήρωσης αυτής, να συμπληρώσει σχετικώς το οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ. Ενόψει όσων έγιναν δεκτά στη σκ. 19 της παρούσας, παρόλο που το αναρτηθέν από την Αναθέτουσα Αρχή ΕΕΕΣ περιελάμβανε άλλα στοιχεία, ο συνετός και επιμελής συμμετέχων ηδύνατο να προβεί αυτοβούλως σε προσθήκη μνείας περί απόδειξης της εν λόγω απαίτησης επ' αυτού. Επιπλέον, και σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν ο

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

συγκεκριμένος όρος της Διακήρυξης εξακολουθούσε να δημιουργεί αμφιβολίες στην πρώτη παρεμβάινουσα, θα ηδύνατο όπως προβεί, πέραν των ανωτέρω, σε διευκρινιστικό επ' αυτού ερώτημα, που ουδόλως συνάγεται ότι τέθηκε. Ακόμη, η ως άνω έλλειψη δεν δύναται να θεραπευθεί με κλήση της παραπάνω, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς της, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων. Συναφώς, απορριπτέος καθίσταται ο ισχυρισμός της πρώτης παρεμβάινουσας ότι *«Για να γίνει αποδεκτή η εγγραφή μας στην εν λόγω τάξη του Μ.Ε.ΕΠ, σαφώς το εργοληπτικό πτυχίο αποδείχθηκε ότι στελεχώνεται από τα ελάχιστα απαιτούμενα πτυχία για τη 2η τάξη Η/Μ, ήτοι «...περιλαμβάνει στη στελέχωση ανά κατηγορία τουλάχιστον έναν τεχνικό Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας. Εναλλακτικά μπορεί να αντικατασταθεί ο ένας τεχνικός Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας με δύο τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας και ο ένας εκ των δύο τεχνικών Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας με δύο τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας της αντίστοιχης κατηγορίας.»*, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100 Ν. 3669/2008 και στο άρθρο 107 Ν. 4199/2013», διότι, όπως έγινε ήδη δεκτό ανωτέρω, για την προαπόδειξη της πλήρωσης του επίμαχου κριτηρίου, έπρεπε να συμπληρωθεί το οικείο πεδίο του ΕΕΕΣ, ούτε, άλλωστε, προαπέδειξε την πλήρωση του επίμαχου κριτηρίου, ειδικότερα, δε, της στελέχωσης αυτής από τους, στο άρ. 22.Δ, αναφερόμενους τεχνικούς, καθώς και τις βαθμίδες ΜΕΚ αυτών. Συνεπώς, λόγω της μη συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης συνέτρεχε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 79, παρ. 1 και 91 παρ. 1 περ. α και β του Ν. 4412/2016 και τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης, ερμηνευόμενων ενόψει και της αρχής της τυπικότητας και των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας που διέπουν την διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, αυτοτελής, ήτοι μη συνδεόμενος με την εν τοις πράγμασι πλήρωση της σχετικής απαίτησης, λόγος απόρριψης της προσφοράς της πρώτης παρεμβάινουσας, μη δυνάμενος να ιαθεί, δυνάμει του άρ. 102 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει, καθόσον η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων κατά τις προαναφερόμενες διατάξεις δεν επιτρέπεται να θεραπεύει την παράλειψη υποβολής πληροφοριών των οποίων η υποβολή επιβάλλεται από την Διακήρυξη, δεδομένου ότι η

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

αναθέτουσα αρχή οφείλει να τηρεί αυστηρά τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (ΔΕφΘεσσαλονίκης Α341/2023, σκ. 11, βλ. ΣτΕ 2647, 1553/2022). Κατά την μειοψηφούσα γνώμη του Μέλους του Κλιμακίου, Σωτηρίας Σταματοπούλου, ο τρίτος λόγος της προσφυγής κατά της πρώτης παρεμβαίνουσας που αφορά στην παράλειψη προαπόδειξης, δια του ΕΕΕΣ, της αξιούμενης τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Αυτό, γιατί, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα, η πρώτη παρεμβαίνουσα προσκόμισε – αν και δεν όφειλε στο παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας- το πιστοποιητικό ΜΕΕΠ της εταιρείας, το οποίο κατά το άρθρο 23.6 της Διακήρυξης αποτελεί το ζητούμενο – και μόνο- έγγραφο (οριστικής) απόδειξης της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 22.Δ., που προσκομίζεται από τον προσωρινό ανάδοχο με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Άρα, ανεξαρτήτως των φερόμενων ως ελλιπών δηλώσεων στο ΕΕΕΣ της πρώτης παρεμβαίνουσας, η τελευταία προσκόμισε έγγραφο μείζονος αποδεικτικής ισχύος, ήδη από το στάδιο της προαπόδειξης. Συνεπώς, δεν δύναται να υποστηριχθεί βασίμως ότι παρέλειψε να προαποδείξει την ζητούμενη τεχνική και επαγγελματική ικανότητα του άρθρου 22.Δ, ιδίως όταν στην προκείμενη Διακήρυξη δεν περιέχονται πρόσθετοι όροι στο άρθρο αυτό (22.Δ), πέραν των προβλεπόμενων στον ν. 3669/2008 και στο π.δ. 71/2019 απαιτήσεων για την εγγραφή στην ζητούμενη τάξη του ΜΕΕΠ.

26. Επειδή, με τον πρώτο λόγο που αφορά στην προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Β της Διακήρυξης περί καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας & εγγραφής στην κατηγορία των Η/Μ έργων του Μ.Ε.ΕΠ..

27. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο που αφορά στην προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Γ της Διακήρυξης περί Ανεκτέλεστου Υπολοίπου Εργολαβικών Συμβάσεων & Κύκλου Εργασιών.

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

28. Επειδή, ενόψει της αποδοχής του τρίτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά της πρώτης παρεμβαίνουσας που παρέχει αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των πρώτου και δεύτερου λόγων που αφορούν στην προσφορά της (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

29. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά της εταιρίας «Δ... Α.Τ.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 22.Γ της Διακήρυξης περί Ανεκτέλεστου Υπολοίπου Εργολαβικών Συμβάσεων. Ειδικότερα, αναφέρει ότι, στο ΕΕΕΣ του, στο σχετικό πεδίο «Άλλες οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις» δηλώνει «Η επιχείρηση έχει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 22.Γ της διακήρυξης του έργου. (Έχει τα απαραίτητα ίδια κεφάλαια, τον απαραίτητο ελάχιστο κύκλο εργασιών και δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων)» και πως, όπως έχει κριθεί, η μη δήλωση από μέρους του οικονομικού φορέα ακριβούς ποσού ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων στο συγκεκριμένο πεδίο του ΕΕΕΣ, σύμφωνα και με το ρητό όρο του άρθρου 23.1 της διακήρυξης, καθιστά την προσφορά απορριπτέα άνευ ετέρου καθώς δεν είναι αντικειμενικώς εξακριβώσιμο ποιο όριο ποιότητας τάξης ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων δεν υπερβαίνει. Ακόμη, αναφέρει ότι, για εταιρίες οι οποίες διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, από το άρθρο 23.9 της διακήρυξης προκύπτει ότι η υποβολή ενημερότητας πτυχίου εν ισχύ απαλλάσσει τους οικονομικούς φορείς από την υποχρέωση προσκόμισης ποινικών μητρώων, φορολογικών και ασφαλιστικών ενημεροτήτων, υπό προϋποθέσεις τα πιστοποιητικά του Πρωτοδικείου και του ΓΕΜΗ, τα πιστοποιητικά του λόγου αποκλεισμού του άρθρου 22.Α.4(θ) της Διακήρυξης, τα πιστοποιητικά περί ονομαστικοποίησης των μετοχών του άρθρου 23.3(στ)

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

της Διακήρυξης και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης της επιχείρησης και πως ουδόλως - απαλλάσσεται από το να δηλώσει το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των εργολαβικών του συμβάσεων που εκτελεί. Περαιτέρω, αναφέρει πως ο όρος είχε τεθεί χωρίς αμφισημία σε αυτήν, ήταν ρητός και απολύτως κατανοητός και σε κάθε περίπτωση ο οικονομικός φορέας μπορούσε σε περίπτωση αμφιβολίας να απευθύνει στην αναθέτουσα αίτημα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών, γεγονός που δεν έπραξε.

30. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά της εταιρίας «Δ... Α.Τ.Ε.», σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22.Γ της Διακήρυξης, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του Ν. 3669/2008, όπως ισχύει. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το υποβληθέν από την παραπάνω εταιρία ΕΕΕΣ, στο πεδίο «Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» του Μέρους IV «Κριτήρια επιλογής» δήλωσε ότι *«Η επιχείρηση έχει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 22.Γ της διακήρυξης του έργου. (Έχει τα απαραίτητα ίδια κεφάλαια, τον απαραίτητο ελάχιστο κύκλο εργασιών και δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων.)»*, στο δε πεδίο Α του Μέρους II έχει δηλώσει, μεταξύ άλλων *«Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο ... 6. Βεβαιώσεις Ανεκτέλεστου έργων και υπ. Δήλωση περί μη υπέρβασης του ορίου αυτού ... Η εταιρεία δεν υπερβαίνει το ανώτατο επιτρεπτό όριο ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ.4 του ν.3669/2008, όπως ισχύει.»* (βλ. αρχείο με τίτλο «ΕΕΕΣ 6-6_s.pdf», σελ. 12, 4/13). Ωστόσο, κατά ρητή απαίτηση του άρθρο 23.1 της Διακήρυξης προβλέπεται ότι *«οι προσφέροντες δηλώνουν το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ, Ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή*

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

χρηματοοικονομικές απαιτήσεις».», δήλωση στην οποία δεν προέβη. Ουδόλως, δε, αρκεί η γενική και αόριστη δήλωση περί μη υπέρβασης των ανωτάτων επιτρεπτών ορίων, όπως, κατά τα ανωτέρω η εταιρία «Δ... Α.Τ.Ε.» προέβη, αλλά, ρητά και μονοσήμαντα προβλέπεται ότι δηλώνεται το εν λόγω ποσό στο παραπάνω Μέρος του ΕΕΕΣ. Συνεπώς, λόγω της μη συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης συνέτρεχε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 79, παρ. 1 και 91 παρ. 1 περ. α και β του Ν. 4412/2016 και τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης, ερμηνευόμενων ενόψει και της αρχής της τυπικότητας και των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας που διέπουν την διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, αυτοτελής λόγος απόρριψης της προσφοράς της εταιρίας «Δ... Α.Τ.Ε.», μη δυνάμενος να ιαθεί, δυνάμει του άρ. 102 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει, καθόσον η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων κατά τις προαναφερόμενες διατάξεις δεν επιτρέπεται να θεραπεύει την παράλειψη υποβολής πληροφοριών των οποίων η υποβολή επιβάλλεται από την Διακήρυξη, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να τηρεί αυστηρά τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (ΔΕφΘεσσαλονίκης Α341/2023, σκ. 11, βλ. ΣΤΕ 2647, 1553/2022). Επομένως, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε όπως, κατά δέσμια αρμοδιότητα, απορρίψει την προσφορά της, γενομένου δεκτού ως βάσιμου του σχετικού λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής.

31. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά της εταιρίας «Δ... Α.Τ.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Β της Διακήρυξης περί καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας & εγγραφής στην κατηγορία των Η/Μ έργων του Μ.Ε.ΕΠ.

32. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά της εταιρίας «Δ... Α.Τ.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Δ της διακήρυξης περί στελέχωσης ΜΕΚ του εργοληπτικού πτυχίου.

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

33. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά της εταιρίας «Δ... Α.Τ.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι απάντησε εσφαλμένα περί πλήρωσης όλων των κριτηρίων επιλογής από την εγγραφή στον επίσημο κατάλογο.

34. Επειδή, ενόψει της αποδοχής του δεύτερου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά της εταιρίας «Δ... Α.Τ.Ε.» που παρέχει αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των πρώτου και δεύτερου λόγων που αφορούν στην προσφορά της (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

35. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο που αφορά στην προσφορά της εταιρίας «ΑΦΟΙ Τ...ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 22.Γ της Διακήρυξης περί Ιδίων Κεφαλαίων ή Καταθέσεων ή/και Παγίων Στοιχείων και Ανεκτέλεστου Υπολοίπου Εργολαβικών Συμβάσεων. Ειδικότερα, ως προς το ανεκτέλεστο υπόλοιπο, αναφέρει πως η ανωτέρω εταιρία στο ΕΕΕΣ της δήλωσε στο σχετικό πεδίο «Άλλες οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις» ότι «Το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών μου συμβάσεων δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν.3669/2008, όπως ισχύει», και πως η προσφορά της καθίσταται, κατ'άρ. 23.1 της Διακήρυξης απορριπτή, δεδομένου ότι δεν προέβη σε οποιαδήποτε δήλωση, προκειμένου να προαποδείξει την πλήρωση του σχετικού κριτηρίου επιλογής.

36. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου που αφορά στην προσφορά της εταιρίας «ΑΦΟΙ Τ...ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.», ειδικότερα ως προς το σκέλος αυτού που αφορά στη μη δήλωση του ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, για το

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρ. 20 παρ. 4 του Ν. 3669/2008, όπως ισχύει. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το υποβληθέν από την παραπάνω εταιρία ΕΕΕΣ, στο πεδίο «Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» του Μέρους IV «Κριτήρια επιλογής» δήλωσε ότι *«Το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών μου συμβάσεων δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008, όπως ισχύει»* (βλ. αρχείο με τίτλο «ΕΕΕΣ2.pdf», σελ. 11/12). Ωστόσο, κατά ρητή απαίτηση του άρ. 23.1 της Διακήρυξης προβλέπεται ότι *«οι προσφέροντες δηλώνουν το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ, Ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις».»,* δήλωση στην οποία δεν προέβη. Ουδόλως, δε, αρκεί η γενική και αόριστη δήλωση περί μη υπέρβασης των ανωτάτων επιτρεπτών ορίων, όπως, κατά τα ανωτέρω η εταιρία «ΑΦΟΙ Τ...ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.» προέβη, αλλά, ρητά και μονοσήμαντα προβλέπεται ότι δηλώνεται το εν λόγω ποσό στο παραπάνω Μέρος του ΕΕΕΣ. Συνεπώς, λόγω της μη συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης συνέτρεχε, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 79, παρ. 1 και 91 παρ. 1 περ. α και β του Ν. 4412/2016 και τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης, ερμηνευόμενων ενόψει και της αρχής της τυπικότητας και των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας που διέπουν την διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, αυτοτελής λόγος απόρριψης της προσφοράς του δεύτερου παρεμβαίνοντος, μη δυνάμενος να ιαθεί, δυνάμει του άρ. 102 του Ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει, καθόσον η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων κατά τις προαναφερόμενες διατάξεις δεν επιτρέπεται να θεραπεύει την παράλειψη υποβολής πληροφοριών των οποίων η υποβολή επιβάλλεται από την Διακήρυξη, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να τηρεί αυστηρά τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (ΔΕφΘεσσαλονίκης Α341/2023, σκ. 11, βλ. ΣΤΕ 2647, 1553/2022). Επομένως, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

όπως, κατά δέσμια αρμοδιότητα, απορρίψει την προσφορά της, γενομένου δεκτού ως βάσιμου του σκέλους αυτού του σχετικού λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής. Ενόψει, δε, της αποδοχής του σκέλους αυτού που οδηγεί στην απόρριψη της προσφοράς της παραπάνω εταιρίας, η εξέταση των λοιπών αιτιάσεων της προσφεύγουσας που περιλαμβάνεται στον σχετικό λόγο παρέλκει ως αλυσιτελής.

37. Επειδή, με τον πρώτο λόγο που αφορά στην προσφορά της εταιρίας «ΑΦΟΙ Τ...ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Β της Διακήρυξης περί καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας & εγγραφής στην κατηγορία των Η/Μ έργων του Μ.Ε.ΕΠ..

38. Επειδή, με τον τρίτο λόγο που αφορά στην προσφορά της εταιρίας «ΑΦΟΙ Τ...ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προαπέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 22.Δ της διακήρυξης περί στελέχωσης ΜΕΚ του εργοληπτικού πτυχίου.

39. Επειδή, ενόψει της αποδοχής του δεύτερου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην προσφορά της εταιρίας «ΑΦΟΙ Τ...ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.» που παρέχει αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των πρώτου και δεύτερου λόγων που αφορούν στην προσφορά της (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

40. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και η προσβαλλόμενη να ακυρωθεί, κατά το σκέλος που έγιναν δεκτές οι προσφορές των παρεμβαινόντων και των εταιριών «Δ... Α.Τ.Ε.» και «ΑΦΟΙ Τ...ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.», το δε παράβολο να επιστραφεί.

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός απόφασης : 1409/2023

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει τις παρεμβάσεις.

Ακυρώνει την υπ' αρ. .../2023 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής κατά το σκέλος που έγιναν δεκτές οι προσφορές των παρεμβαινόντων, ήτοι της εταιρίας «R... I.K.E.» και του οικονομικού φορέα Κ. Γ. του Μ..., καθώς και των εταιριών «Δ... Α.Τ.Ε.» και «ΑΦΟΙ Τ...ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε.», κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 20.09.2023 και εκδόθηκε στις 10.10.2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ